

Rajatiedon tarpeet ja hankinta: kyselylomakkeen analyysin suunnittelun ongelmia

Jarkko Kari

Olen nyt siis päässyt tutkielmani tekemisessä siihen vaiheeseen, jossa minun pitäisi suunnitella tutkimusaineiston - tässä tapauksessa kyselylomakkeiden - analyysi yksityiskohtaisesti. En tässä paperissa selosta enää tutkimukseni taustaa; se lienee tullut suhteellisen selväksi tutkimussuunnitelmassani, joka on ollut jo aiemmin esillä ryhmämme kokouksissa. Haluaisin tällä kertaa lähinnä tuoda esiin niitä ongelmia, joita minulla on ollut lomakkeiden analysointia suunnitellessani. Ennen kuin menen itse asiaan, voisin kuitenkin kertoa siitä, mitä on tutkimukseni piirissä tapahtunut viime aikoina.

Keskusteltuani Ultra-lehden päätoimittajan Tapani Kuninkaan kanssa päätin antaa tutkimukselle kolme kuukautta lisääaikaa, jotta kyselyaineistosta tulisi vieläkin edustavampi. Lomakkeen viimeinen palautuspäivä siis siirrettiin heinäkuun viimeisestä lokakuun viimeiseksi päiväksi. Jatkoajan ansiosta kyselylomaketta oli mahdollista jakaa mm. vuoden suurimmassa rajatiedon tapahtumassa Hengen ja Tiedon Messuilla, jotka järjestettiin Helsingissä 14.-15.10. Siellä lomakkeita menikin karkeasti arvioiden useita satoja. Palautusprosentti saattaa jäädä kuitenkin alhaiseksi, sillä ainakaan tähän mennessä (29.10.) ei takaisin ole tullut kuin arviolta 30-40 paperia. Joka tapauksessa näyttää siltä, että yhteensä koko ajalta (20.5.-31.10.) tulee yli 400 lomaketta täytettyinä takaisin.

Olen viettänyt lähes koko lokakuun lukien (puolipäiväisesti) palautettuja lomakkeita, ja sainkin tuon tehtävän päätökseen juuri tällä viikolla. Lukiessani tein luonnollisesti muistiinpanoja siitä, mitä vastaajat olivat kirjoittaneet vastauksiksi avoimiin kysymyksiin (mikä veikin eniten aikaa), mitä kommentteja heillä oli (kysymyksistä, käsitteistä, lomakkeesta tai koko tutkimuksesta) ja mitä ongelmia kysymyksissä tai

vastauksissa paljastui. Seuraava tehtäväni on ratkaista lomakkeen ongelmat, luokitella avoimet vastaukset, suunnitella vastauksille koodaus ja syöttää aineisto tämän jälkeen tietokoneelle; olen aikonut käyttää Macintoshilla toimivaa tilasto-ohjelmaa Statview SE+ Graphics. Mutta nyt siis niihin ongelmiin.

Käännyn teidän puoleenne ongelmieni - joita onkin pitkä lista - ratkaisemisessa, jotten kokemattomuuttani syyllistyisi tulosten manipulointiin. Aloitan yleisellä tasolla olevista ongelmista, eli sellaisista, jotka koskevat useampaa kuin yhtä kysymystä. Kysymyskoodit (esim. B2) viittaavat kyselylomakkeen (kts. liite 1) kysymyksiin (esim. teemaan B, kysymykseen 2).

1. Pitääkö teidän mielestä paikkansa erään vastaajan lausahdus ”kysymyksiin oli kovin vaikea vastata, koska rajatiedon asioita käsitellään ’harrastuksena’ eikä ELÄMÄNTAPANA, jollainen se hengen tien kulkijoille on” ?
2. Onko mitään järkeä käyttää avointen kysymysten vastauksia muuten kuin anekdootteina? Kun ne on luokiteltu, onko validia tarkastella niiden välisiä suhteita suljettujen kysymysten vastauksiin (ts. tehdä korrelaatioanalyysiä tms.)?
3. Joissakin rastituskysymyksissä (varsinkin asennekysymyksissä) oli kolme samankaltaista ongelmaa:
 - a) Oli laitettu rasti kahteen ruutuun, joiden välissä on yksi tyhjä ruutu.
 - b) Oli laitettu rasti kahteen vierekkäiseen ruutuun.
 - c) Oli laitettu rasti kahden ruudun väliin.
4. Kysymyksissä, joihin piti vastata numeroilla, oli toisinaan kirjoitettu tietty väli (esim. B2:ssa ”10-20”).
5. Edellisen kaltaisissa kysymyksissä olen ajatellut soveltaa jonkinlaista numeroluokitusta. Se ei kuitenkaan ratkaise ongelmaa siinä tapauksessa, että vastaus oli epämääräisempi (esim. ”alle 10” tai ”yli 100”. Vielä enemmän ongelmia tuottavat vastaukset kuten ”monta” tai ”kymmeniä”.

6. Kysymyksissä D11 ja E4, joissa piti asettaa asioita tärkeysjärjestykseen (1.,2. ja 3.), oli tiettyjä yhteisiä ongelmia:

- a) Mitä tehdä kun numero ”1” ja/tai ”2” puuttuu?
- b) Entä kun jokin muu kuin luetellut vaihtoehdot on tärkeämpi?
- c) Vaikka nimenomaan piti laittaa kukin järjestysnumero vain kerran, jotkut vastaajat olivat kirjoittaneet saman numeron useampaan kuin yhteen kohtaan. Olipa joukossa sellaisiakin vastauksia, joissa oli käytetty numeroiden sijasta rastia tai vain sanottu ”kaikki ovat yhtä tärkeitä”.

Seuraavaksi käsittelen spesifisempiä ongelmia, eli sellaisia, jotka liittyvät tiettyihin yksittäisiin kysymyksiin. Etenen järjestyksessä lomakkeen alusta sen loppuun kukin ongelmallinen kysymys kerrallaan.

A1 Jotkut vastaajat eivät olleet Ultra-lehden tilaajia, mutta kylläkin ostivat irtonumeroita tai lainasivat niitä joltakin muulta.

A3 Olen päättänyt ottaa käyttöön iän luokittamisessa J.P. Roosin sukupolvi-käsitteen, koska se liittyy juuri elämäntapaan. Roosin (1988, 31) erottaa neljä eri sukupolvea, jotka voidaan esittää henkilön syntymävuoden ja iän (tässä aineistossa vuonna 1995) mukaan seuraavasti:

Sotien ja pulan sukupolvi	(1920-40)	[56-75]
Suuren murroksen sukupolvi	(1940-55)	[41-55]
Lähiösukupolvi	(1955-65)	[31-40]
Rocksukupolvi	(1965-)	[16-30]

Luokitus ei kuitenkaan ole selvästikään tarpeeksi kattava, koska se ei ota huomioon hyvin nuoria eikä hyvin vanhoja ihmisiä. Mitä sanotte omista lisäyksistäni?:

Kansallismielisyyden sukupolvi	(-1920)	[76-]
Teknosukupolvi	(1975-)	[16-20]

A5 1. Missä määrin yleissivistävää koulutusta voi verrata tai rinnastaa ammatilliseen koulutukseen?

2. Mikä on oppisopimuskoulutuksen ja ammattikoulun suhde? Ovatko ne samalla tasolla vai onko toinen korkeampi kuin toinen?

A6

1. Aion jakaa ammatit alanmukaisesti luokkiin (0-9) Tilastokeskuksen (Sosioekonomisen 1989) oppaan mukaisesti. Olen onnistunut sijoittamaan lähes kaikki ammatit näihin luokkiin, mutta poikkeuksiakin on. Seuraavista ammanteista en ole varma:

Viinuri	Verhoilija
Selvänäkijä [1/9?]	Vientiassistentti
Puhelinkeskuksen hoitaja [2/9?]	Sähköalan dokumentoija
Koulunkäyntiavustaja	Somistaja

2. Vastaajan ammatin (ja koulutuksen) perusteella voi päätellä yhteiskuntaluokan, johon tämä kuuluu. Roos (1988, 24, 31, 33) onkin esittänyt jonkinlaisia hieman toisistaan poikkeavia luokituksia, jotka olen alustavasti koonnut seuraavaksi luetteloksi, (järjestettynä ylimmästä alimpaan luokkaan):

- 1 Hallitseva luokka
- 2 Vanha keskiluokka
- 3 Uusi keskiluokka
- 4 Pikkuporvaristo
- 5 Alemmat toimihenkilöt
- 6 Vanha työväenluokka
- 7 Uusi työväenluokka
- 8 Talonpojat (=maanviljelijät?)
- 9 Eläkeläiset
- 10 Työttömät
- 11 Opiskelijat
- 12 Kotirouvat
- 13 Asevelvolliset ja siviilipalvelustaan suorittavat

Myös yhteiskuntaluokkien kanssa minulla on ollut jonkin verran vaikeuksia; erityisesti seuraavat ammatit (luokkaehdokkaaneen) ovat osoittautuneet pulmallisiksi:

Tiedottaja [2/3?]	Kirjastonhoitaja [2/3?]
Toimittaja [2/3?]	Kääntäjä/tulkki [2/3?]
Lääkäri [1/2?]	Suunnittelija [2/3?]
Toimistopäällikkö [2/3/5?]	Lastenvalvoja [3/5?]
Verhoilija	Gemmologi
Koulunkäyntiavustaja	Koneistaja [6/7?]

Usein luokkia määritellessäni tuntui siltä, että ero vanhan ja uuden keskiluokan sekä toisaalta vanhan ja uuden työväenluokan välillä on kuin veteen piirretty viiva. Roosin mukaan uusi keskiluokka edustaa ”nousua rahvaasta keskiluokkaan” (Roos 1988, 33). Jos taas verrataan vanhaa ja uutta työväenluokkaa keskenään, voidaan sanoa, että uudella työväenluokalla ”on enemmän koulutusta”, ja sen ”työtehtävät ovat ainakin osittain luonteeltaan tietotyötä”, mutta sillä ”on vähäinen autonomia työssä”, ja sen ”tausta ja sukupolvitilanne ovat yhteisiä uuden keskiluokan kanssa” (emt.). Koska käytännössä tietyn ammatin voisi melkein mielivaltaisesti sijoittaa ”vanhaan” tai ”uuteen”, olen pohtinut voisiko ”vanhat” ja ”uudet” liittää yhteen, niin että puhuttaisiin vain ”keskiluokasta” ja ”työväenluokasta”. Ja olisiko kenties mentävä vieläkin pidemmälle ja pelkistää kaikki 13 luokkaa neljäksi luokaksi?:

- 1 Hallitseva luokka (1)
- 2 Keskiluokka (2-4)
- 3 Rahvas (5-8)
- 4 Marginaaliryhmät (9-13)

B1 Vastaja on antanut kaksi vuosilukua: toinen ilmoittaa sen, kuinka kauan hän on aktiivisesti, ja toinen sen, kuinka kauan hän on passiivisesti tiennyt (ollut tietoinen?) rajatiedosta. Kumpaa pitäisi käyttää analyysissä?

B3

1. Eräs vastaja on laittanut rastin kaikkiin kolmeen ruutuun.
2. Eräs toinen vastaja on laittanut rastin kohtaan ”ei”, koska hänellä ei ole ollut ”suuria kokemuksia”. Vastajan kokemukset kuitenkin kuvausten perusteella selvästi kuuluvat rajatiedon piiriin.

D4 Tiedonlähteet on eräissä vastauksissa ymmärretty toisen käden lähteinä (on tarkoitettu esim. avaruusolennon sanoja kirjassa). Pitäisikö tällaiset vastaukset jättää huomiotta?

- D4/D6
1. Joissakin tapauksissa vastaajat olivat kirjoittaneet kohtaan ”muu” lähteen/välittäjän, joka on oikeastaan erään toisen lähteen/välittäjän (joka on jo valmiiksi listassa) alalaji (esim. ”henkiopas”, joka kuuluu kategoriaan ”henkiolennot”). Ongelmana on lähinnä se, että näiden kahden lähteen/välittäjän rastit ovat usein eri kohdissa portaikolla.
 2. Toisaalta löytyy myös tapauksia päinvastaisesta, eli lähteeseen/välittäjään on sisällytetty sellaista, jonka kuuluisi olla kohdassa ”muut”: esim. ”omalla järkeilyllä” on tarkoitettu ”intuitiota”; kysehän on kuitenkin mielestäni aivan eri asioista. Pitäisikö tällöin lisätä ylimäärä itse kohtaan ”muut”, ja jos pitäisi niin mitä tehdä rastien kanssa?
 3. Ehkä kaikkein vakavin ongelma koko tutkimuksessa on se, että tiedonlähteen ja tiedonvälittäjän välistä eroa ei ilmeisesti ole läheskään kaikki vastaajat ymmärtäneet. Tiedonlähteitä pidettiin toisinaan tiedonvälittäjinä ja päinvastoin. Monissa tapauksissa (ainakin noin päältä päin katsoen) kysymysten D4 ja D6 rastitukset näyttivät samalla vastaajalla melko samankaltaisilta. On vaikea sanoa johtuneeko tämä sitten kysymyksenasettelusta vai jostakin muusta.

D11

Useissa vastauksissa oli tiedonhankinnan kriteerit numeroitu yhdestä kymmeneen (tai ainakin yli kolmeen asti). Tämähän ei tietenkään ole varsinainen ongelma, mutta mietin vain voisiko noita ylimeneviä sijalukuja käyttää millään tavalla hyväksi.

- E1
1. Jotkut vastaajat olivat kirjoittaneet tähän kuinka monta tuntia päivässä ja kuinka monena päivänä viikossa he ovat työssä. Toiset taas olivat antaneet työtunnit viikossa. Miten näistä saisi keskimääräisen tuntimäärän päivässä?
 2. Voiko kotitöitä laskea tähän kohtaan kuuluvaksi?
 3. Voiko vastauksesta ”kokopäivätyö” päätellä mitään muuta kuin jotakin hyvin likimääräistä?

- E2
1. Miten lasketaan vapaa-aika, jos vastauksena on ”muu aika”, joka jää töiden jälkeen?
 2. Kuinka lasketaan vapaa-aika, jos siihen on laskettu myös nukkuminen?
 3. Entä miten lasketaan vapaa-aika, jos vastauksena on tunnit, joista vähennetään ”uni”?
 4. Eräs vastaaja on tarkoittanut vapaa-ajalla kotitöitä.
 5. Yksi vastaaja kirjoitti, että ”työtä ja vapaa-aikaa ei voi erottaa toisistaan”, minkä takia ne käsitettiin samanarvoisiksi. Valinta olisi kuitenkin analyysiä varten tehtävä jollakin perusteella. Tämä pulma koskee myös kysymystä E4.
- E4
1. Mitä tehdä kun perheellä on tarkoitettu ystävää, sukua, lemmikkejä tai kaikkia ihmisiä?
 2. Kuinka menetellä jos työllä on tarkoitettu harrastuksia, kotitöitä, vapaaehtoistyötä tai itseopiskelua?

Niin kuin olette varmasti jo tähän mennessä huomanneet, kyselylomakkeiden analysointi on kaikkea muuta kuin yksinkertaista!

Lähteet

Roos, J.P. (1988), Elämäntavasta elämäkertaan: elämäntapaa etsimässä 2. - ?: Tutkijaliitto, 1988.

Sosioekonomisen aseman luokitus 1989. - Helsinki: Tilastokeskus, 1989. - (Tilastokeskus. Käsikirjoja 17).

LIITE 1: KYSELYLOMAKE

TUTKIMUS RAJATIEDON TARPEISTA & HANKINNASTA

Parahin lukija,

Nimeni on Jarkko Kari, ja opiskelen informaatiotutkimusta Tampereen yliopistossa. Teen paraikaa pro gradu -tutkielmaani, josta tämä kysely on tärkeä osa. Tutkimustani tukee Ultra-lehti.

Tutkimukseni tarkoituksena on selvittää mitä, miten ja miksi ihmiset tarvitsevat, löytävät ja hankkivat rajatietoa vapaa-aikanaan. Erityisesti olen kiinnostunut siitä, miten ihmisten elämäntapa, arvot ja luonne vaikuttavat rajatiedon etsimiseen. Rajatiedolla tarkoitetaan tässä tietoa kaikista yliluonnollisista ilmiöistä, jotka ovat tunnettujen luonnonlakien vastaisia.

Tämä kahdeksansivuinen lomake on kaikkien tämän tapahtuman osanottajien saatavissa. Sinun ei tarvitse kirjoittaa nimeäsi eikä osoitettasi tähän paperiin, joten antamasi tiedot pysyvät ehdottomasti salassa. Tähän lomakkeeseen kirjoittamiasi vastauksia ei näe kukaan muu kuin minä (tutkija itse), ja niitä käytetään ainoastaan tutkimustarkoituksiin. On kuitenkin tärkeää, että Sinä, vastaaja, täytät lomakkeen YKSIN, ja että olet vähintään 16-vuotias.

Tutkimuksesta saatavia tuloksia voidaan käyttää kartoittamaan hyödyllisiä rajatiedon lähteitä sekä parantamaan rajatiedon välitystä ja levitystä, sanalla sanoen tunnistamaan ja poistamaan ongelmia, joita rajatiedon löytämisessä ihmisillä - ehkä Sinullakin - on. On siis tärkeää, että juuri Sinä kannat oman kortesi kekoon vastaamalla tähän kyselyyn. Tutkimuksen tulokset julkaistaan ainakin Ultra-lehdessä ensi talven kuluessa.

Tämä kyselylomake on erilainen, ehkä syvällisempi, kuin mihin olet kenties tottunut. Vaikka lomake ei ole monimutkainen, pyydän että luet lomakkeen kysymykset huolella, tutkiskellen samalla itseäsi. Lomakkeen lisäksi tarvitset vain kynän ja rauhallisen paikan. Täytä lomake järjestyksessä kysymys kerrallaan alusta loppuun. Kysymyksiin vastataan pääasiassa kahdella tavalla: 1) jos Sinulle on annettu lista vaihtoehtoja, laita rasti ruutuun sopivimmalta tuntuvan vastauksen kohdalle; 2) jos Sinulle ei ole annettu vaihtoehtolistaa, vaan tyhjä viiva, ilmaise vastauksesi omin sanoin kirjoittaen selvästi esim. tikkukirjaimilla.

Kun olet saanut lomakkeen täytettyä, palauta se **vastaanottoon**. Jos Sinulla ei ole aikaa täyttää lomaketta juuri nyt, voit palauttaa sen postitse. Opiskelijan budjetti ei valitettavasti riittänyt postimerkin kustantamiseksi kaikille vastaajille, joten postimaksun maksaminen jää Sinun harteillesi. Toivon, että se ei estä Sinua lähettämästä lomaketta minulle. Jokaikisen rajatiedosta kiinnostuneen osallistuminen yhteiseen asiaanne on tärkeätä, myös Sinun.

Jos palautat vastauksesi postitse, lähetä lomake mahdollisimman pian, **viimeistään 31.7.1995!** Kiitän Sinua vaivannäöstäsi jo etukäteen.

Tampereella 24.5.1995

Jarkko Kari

P.S. Jos Sinulle tulee lomakkeesta tai tutkimuksesta yleensäkin jotakin kysyttävää, ota yhteyttä - vastaan mielelläni.

Osoite:	Jarkko Kari Tammelan puistokatu 30-32 C 45 33100 Tampere
Puh:	931 - 2126 922
E-mail:	csjakar@vuokko.uta.fi

A TAUSTA: Tässä kysytään yleisiä asioita Sinusta itsestäsi ja elämästäsi.

- 1 Oletko Ultra-lehden tilaaja? Kyllä En
- 2 Mikä on sukupuolesi? Mies Nainen
- 3 Mikä on ikäsi? _____ vuotta
- 4 Mikä on siviilisäätysi?
- Naimaton Naimisissa Avoliitossa Eronnut Leski

5 Mikä on peruskoulutuksesi? Laita yksi rasti sekä yleissivistävän (vasen sarake) että ammatillisen (oikea sarake) koulutuksen kohdalle mikäli mahdollista.

☐ Kansakoulu / kansalaiskoulu	☐ Oppisopimuskoulutus
☐ Keskikoulu / peruskoulu	☐ Ammattikoulu
☐ Lukio / oppikoulu	☐ Ammatillinen opisto
☐ Yliopisto / korkeakoulu	☐ Ammattikorkeakoulu

Muu; mikä? _____

6 Mikä on ammattisi? (Jos olet opiskelija, työtön, eläkeläinen tai kotirouva, kirjoita myös se tähän)

7 Paljonko kuukausitulosi ovat yhteensä bruttona?

- 5.000mk tai alle 10.001 - 15.000mk 25.001mk tai yli
- 5.001 - 10.000mk 15.001 - 25.000mk

8 Kuinka monta asukasta asuinpaikkakunnallasi on? _____ asukasta

B ARVOT: Tässä kysytään elämänarvojasi ja suhtautumistasi rajatietoon.

- 1 Montako vuotta olet tiennyt rajatiedon asioista? _____ vuotta
- 2 Montako tuttavaa Sinulla on, jonka kanssa voit keskustella rajatiedosta?
- _____ tuttavaa
- 3 Onko Sinulla ollut ylluonnollisia kokemuksia? On Ei En tiedä
- Jos on ollut, niin millaisia? (lyhyt kuvaus kustakin riittää)
- _____
- _____
- _____

Seuraavaksi Sinulle tai Sinusta esitetään väitteitä, joihin Sinun tulee ottaa kantaa. Laita kunkin väitteen kohdalla rasti vain yhteen ruutuun. Jos et tiedä väittämässä esitetystä asiasta mitään, laita rasti kohtaan "?". Se ei siis ole sama kuin "vaikea sanoa".

	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Vaikea sanoa	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä	?
4 Rajatieto on arka asia suomalaisessa yhteiskunnassa.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5 Uskon vakaasti rajatiedon ilmiöiden olemassaoloon.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
6 Rajatieto on minulle tärkeä asia.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
7 Pyrin aina elämään arvojeni mukaisesti.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

8 Mikä on tärkeintä Sinulle elämässäsi? _____

9 Mihin Sinä uskot? _____

10 Mikä on elämäsi tarkoitus? _____

C ELÄMÄNHALLINTA

Tässä Sinulle esitetään väitteitä **omasta ajattelu- ja toimintatavastasi ongelmatilanteissa yleensä**, joihin Sinun tulee ottaa kantaa. Laita kunakin väitteen kohdalla rasti vain hteen ruutuun. Jos et tiedä väittämässä esitetystä asiasta mitään, laita rasti kohtaan "?".
Se ei siis ole sama kuin "vaikea sanoa".

	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Vaikea sanoa	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä	?
1 Itsetuntoni on paras mahdollinen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2 Uskon vahvasti kykyyni ratkaista kaikki ongelmani.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3 Yritän aina välttää ongelmieni ratkaisemista niin pitkälle kuin mahdollista.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4 Tavoitteeni ovat aina korkealla ratkaistessani ongelmia.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5 Teen aina suunnitelman ongelmieni ratkaisemiseksi.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
6 Tunnen oloni ahdistuneeksi ongelmatilanteissa.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
7 Jos onnistun ratkaisemaan ongelman, koen aina myönteisen tunteen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
8 Jos epäonnistun ongelman ratkaisemisessa, koen aina kielteisen tunteen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
9 Menestyn erinomaisesti ongelmieni ratkaisemisessa.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
10 Onnistuminen ongelmieni ratkaisemisessa on vain omien kykyjeni ansiota.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
11 Onnistuminen ongelmieni ratkaisemisessa on vain tilannetekijöiden ansiota (esim. joku muu auttoi tai oli onnea).	☐	☐	☐	☐	☐	☐
12 Epäonnistuminen ongelmieni ratkaisemisessa johtuu vain omasta kyvyttömyydestäni.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
13 Epäonnistuminen ongelmieni ratkaisemisessa johtuu vain tilannetekijöistä (esim. joku muu häiritsti tai oli epäonnea).	☐	☐	☐	☐	☐	☐

RAJATIEDON HANKKIMINEN: Tässä osassa kysytään miten Sinä etsit ja löydät rajatietoa. "Tiedolla" tarkoitetaan tässä mitä tahansa kirjallista, suullista, kuvallista tai äänellistä aineistoa tai esitystä, jonka luulet auttavan Sinua tai josta olet kiinnostunut. Ajattele vastatessasi siis tilanteita tai tapauksia, joissa a) Sinun omat tietosi tai taitosi rajatiedon alueella eivät ole riittäneet ja Sinun on pitänyt hakea vastausta tai neuvoa jostakin muualta TAI b) olet muuten vain ollut kiinnostunut jostakin rajatiedon asiasta ja halunnut lisää tietoa siitä.

1 Tarvitsetko rajatietoa yleensä työssäsi vai työn ulkopuolella? Laita rasti yhteen ruutuun.

- Vain työssä
- Useammin työssä kuin työn ulkopuolella
- Molemmissa yhtä paljon
- Useammin työn ulkopuolella kuin työssä
- Vain työn ulkopuolella

2 Onko Sinulla mitään tiettyjä rajatiedon aiheita joista tarvitset tietoa toistuvasti? Jos on niin mitä? Kirjoita aiheet tärkeysjärjestyksessä (tärkein ensin jne.)

3 Kuinka usein yleensä etsit rajatietoa keskimäärin? Laita rasti yhteen ruutuun.

- Joka päivä
- 2-3 kertaa viikossa
- Kerran viikossa
- 2-3 kertaa kuukaudessa
- Kerran kuukaudessa
- 2-3 kertaa vuodessa
- Kerran vuodessa
- Harvemmin kuin kerran vuodessa

4 Keneltä tai mistä yleensä etsit tai saat rajatietoa? Käy läpi seuraava luettelo eri tiedonlähteistä ja pohdi kuinka tärkeä kukin Sinulle on. Laita jokaisen tiedonlähteen kohdalla rasti vain yhteen ruutuun. Jos et tiedä jostakin tiedonlähteestä mitään, laita rasti kohtaan "?". Se ei siis ole sama kuin "vaikea sanoa".

	<i>Ei lainkaan tärkeä</i>	<i>Vähemmän tärkeä</i>	<i>Vaikea sanoa</i>	<i>Melko tärkeä</i>	<i>Erittäin tärkeä</i>	<i>?</i>
Rajatiedon aikakauslehdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rajatiedon kirjat	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rajatiedon liikeyritykset	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rajatiedon yhdistykset	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Arkistot tai museot	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Muut aikakauslehdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Muut kirjat	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Muut liikeyritykset	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Muut yhdistykset	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Radio-ohjelmat	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sanakirjat	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sanomalehdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Televisio- tai video-ohjelmat	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tietokannat	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tietosanakirjat	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Virastot (kunnan tai valtion; myös poliisi, pelastuslaitos ja puolustusvoimat)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

	<i>Ei lainkaan tärkeä</i>	<i>Vähemmän tärkeä</i>	<i>Vaikea sanoa</i>	<i>Melko tärkeä</i>	<i>Erittäin tärkeä</i>	?
Yliopistot, korkeakoulut tai tutkimuslaitokset	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ennustat itse	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Henkiolennot	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Humanoidit eli avaruusolennot	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rajatiedon asiantuntijat (esim. astrologit, henkiparantajat, meediat)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Selvänäkö tai selväkuulo	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Telepaattiset viestit muilta	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Unesi	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Muut asiantuntijat (esim. asianajajat, lääkärit, psykiatrit)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Naapurisi	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Oma järkeily	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Perheenjäsenesi	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sukulaisesi	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Työtoverisi	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ystäväsi	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Muu; mikä? _____	☐	☐	☐	☐	☐	☐
_____	☐	☐	☐	☐	☐	☐

5 Mikä edellisistä on Sinulle kaikkein tärkein? _____

6 Keneltä tai mistä yleensä pyydät tai saat neuvoa tai opastusta jos et tiedä mistä haluamaasi rajatietoa voisi löytää, TAI keneltä tai mistä yleensä ostat, vuokraat tai lainaat varsinaisen rajatiedon muodossa tai toisessa?

Käy läpi seuraava luettelo eri tiedonvälittäjistä ja pohdi kuinka tärkeä kukin Sinulle on. Laita jokaisen tiedonvälittäjän kohdalla rasti vain yhteen ruutuun. Jos et tiedä jostakin tiedonvälittäjästä mitään, laita rasti kohtaan ”?”. Se ei siis ole sama kuin ”vaikea sanoa”.

	<i>Ei lainkaan tärkeä</i>	<i>Vähemmän tärkeä</i>	<i>Vaikea sanoa</i>	<i>Melko tärkeä</i>	<i>Erittäin tärkeä</i>	?
Rajatiedon aikakauslehdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rajatiedon kirjastot	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rajatiedon liikeyritykset	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rajatiedon yhdistykset	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Arkistot tai museot	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Esitteet tai mainokset	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kirjallisuusluettelot	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kortistot (esim. kirjaston)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Muut aikakauslehdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Muut kirjastot (esim. yleiset, virastojen, yhdistysten, yritysten kirjastot)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Muut liikeyritykset	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Muut yhdistykset	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Osoitehakemistot	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Puhelinluettelot	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Radio-ohjelmat	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sanomalehdet	☐	☐	☐	☐	☐	☐

	<i>Ei lainkaan tärkeä</i>	<i>Vähemmän tärkeä</i>	<i>Vaikea sanoa</i>	<i>Melko tärkeä</i>	<i>Erittäin tärkeä</i>	<i>?</i>
Televisio- tai video-ohjelmat	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tietokannat	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tietopalvelut	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Virastot (kunnan tai valtion; myös poliisi, pelastuslaitos ja puolustusvoimat)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Yliopistot, korkeakoulut tai tutkimuslaitokset	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Henkiolennot	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Humanoidit eli avaruusolennot	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Rajatiedon asiantuntijat (esim. astrologit, henkiparantajat, meediat)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Muut asiantuntijat (esim. asianajajat, lääkärit, psykiatrit)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Naapurisi	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Perheenjäsenesi	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sukulaisesi	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Työtoverisi	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ystäväsi	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Muu; mikä? _____	☐	☐	☐	☐	☐	☐
_____	☐	☐	☐	☐	☐	☐

7 Mikä edellisistä on Sinulle kaikkein tärkein? _____

8 Tarvitsetko yleensä rajatietoa luonnollisessa vai yliluonnollisessa tilanteessa?

"Luonnollinen tilanne" on aivan tavallinen tilanne, johon ei liity mitään yliluonnollista.

"Yliluonnollinen tilanne" on tilanne, johon liittyy jokin rajatiedon ilmiö. Laita rasti yhteen ruutuun.

- Aina luonnollisessa tilanteessa
- Useammin luonnollisessa kuin yliluonnollisessa tilanteessa
- Molemmissa tilanteissa
- Useammin yliluonnollisessa kuin luonnollisessa tilanteessa
- Aina yliluonnollisessa tilanteessa

9 Etsitkö rajatietoa yleensä koska olet muuten vain kiinnostunut rajatiedosta vai koska haluat käyttää tätä tietoa jonkin käytännön ongelman ratkaisemiseksi?

Laita rasti yhteen ruutuun.

- Aina kiinnostuksen vuoksi
- Useammin kiinnostuksen kuin ongelman ratkaisemisen vuoksi
- Molemmista syistä
- Useammin ongelman ratkaisemisen kuin kiinnostuksen vuoksi
- Aina ongelman ratkaisemisen vuoksi

10 Etsitkö rajatietoa yleensä henkisten (tai hengellisten) vai maallisten asioiden takia? Laita rasti yhteen ruutuun.

- Aina henkisten asioiden vuoksi
- Useammin henkisten kuin maallisten asioiden vuoksi
- Molemmista syistä
- Useammin maallisten kuin henkisten asioiden vuoksi
- Aina maallisten asioiden vuoksi

11 Mikä Sinulle on tärkeää kun haluat rajatietoa? Valitse seuraavista kolme (3) Sinulle yleensä tärkeintä asiaa ja numeroi ne niin, että kirjoitat tärkeimmän kohdalle (viivalle) "1", toiseksi tärkeimmän kohdalle "2" ja kolmanneksi tärkeimmän kohdalle "3".

___ Tiedon laajuus eli kokonaisvaltaisuus	___ Tiedon luotettavuus
___ Tiedon saanti halvalla	___ Tiedon uutuus
___ Tiedon saanti vähällä vaivalla	___ Tiedon tarkkuus
___ Tiedon suora soveltuvuus tilanteeseen	___ Tiedon saanti nopeasti
___ Tiedon syvyys eli erikoistuneisuus	___ Tiedon ymmärrettävyys

Seuraavaksi Sinulle tai Sinusta esitetään **rajatietoa** koskevia väitteitä, joihin Sinun tulee ottaa kantaa. Laita kunkin väitteen kohdalla rasti vain yhteen ruutuun.

	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Vaikea sanoa	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
12 Olen aina valmis näkemään vai- vaa jotta haluamani tieto löytyisi.	☐	☐	☐	☐	☐
13 Tietoa etsiessäni haluan vain välttämättömän ja riittävän tiedon.	☐	☐	☐	☐	☐
14 Saan aina haluamani tiedon.	☐	☐	☐	☐	☐
15 Turvaudun aina muiden apuun etsiessäni tietoa.	☐	☐	☐	☐	☐
16 Koen tiedon etsimisen stressaavaksi.	☐	☐	☐	☐	☐

17 Mikä yleensä estää tai vaikeuttaa tiedon löytämistä tai saamista kun haluat rajatietoa? Käy läpi seuraava luettelo eri esteistä ja pohdi mitkä niistä pätevät Sinuun. Laita jokaisen esteen kohdalla rasti vain yhteen ruutuun.

	Ei koskaan	Joskus	Vaikea sanoa	Usein	Aina
En uskalla kysyä tai etsiä tietoa.	☐	☐	☐	☐	☐
Luulen selviäväni ongelmasta tai tilanteesta ilman lisätietoa.	☐	☐	☐	☐	☐
Joku/jokin ei halua antaa minulle tarvitsemaani tietoa.	☐	☐	☐	☐	☐
Joku/jokin ei pysty antamaan minulle tarvitsemaani tietoa.	☐	☐	☐	☐	☐
Koulutukseni ei riitä tiedon löytä- miseksi tai ymmärtämiseksi.	☐	☐	☐	☐	☐
Tiedon hankkiminen kestää liian kauan.	☐	☐	☐	☐	☐
Tiedon hankkiminen maksaa liian paljon.	☐	☐	☐	☐	☐
Tiedon hankkiminen on liian vaivalloista.	☐	☐	☐	☐	☐
Tieto on liian kaukana tai muuten tavoittamattomissa.	☐	☐	☐	☐	☐
Tietoa ei ole olemassa.	☐	☐	☐	☐	☐
Kielitaitoni ei riitä tiedon ymmärtämiseksi.	☐	☐	☐	☐	☐
En ymmärrä saamaani tietoa.	☐	☐	☐	☐	☐
Muu este; mikä? _____	☐	☐	☐	☐	☐
_____	☐	☐	☐	☐	☐

E ELÄMÄNTAPA: Tässä viimeisessä osassa kysytään asioita työstäsi, vapaa-ajastasi, elämäntavastasi ja elämäntilanteestasi.

1 Montako tuntia olet palkkatyössä (tai vastaavassa) päivässä keskimäärin?

_____ tuntia

2 Montako tuntia Sinulla on varsinaista vapaa-aikaa päivässä keskimäärin?

_____ tuntia

3 Mitä harrastuksia Sinulla on? Kirjoita ne tärkeysjärjestyksessä (tärkein ensin jne.)

4 Mikä on Sinulle tärkein: perheesi, työsi vai vapaa-aikasi? Numeroi vaihtoehdot niin, että kirjoitat tärkeimmän kohdalle (viivalle) "1", toiseksi tärkeimmän kohdalle "2" ja kolmanneksi tärkeimmän kohdalle "3". (Jos olet opiskelija, korvaa "työ" sanalla "opiskelu".)

____ Perheesi

____ Työsi

____ Vapaa-aikasi

Seuraavaksi Sinulle tai Sinusta esitetään väitteitä, joihin Sinun tulee ottaa kantaa. Laita kunkin väitteen kohdalla rasti vain yhteen ruutuun.

	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Vaikea sanoa	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
5 Ruumiillinen terveyteni on paras mahdollinen.	☐	☐	☐	☐	☐
6 Henkinen terveyteni on paras mahdollinen.	☐	☐	☐	☐	☐
7 Kanssakäyminen muiden ihmisten kanssa on minulle vaikeaa (ujoudesta tms. johtuen).	☐	☐	☐	☐	☐
8 Olen aineellisesti rikas.	☐	☐	☐	☐	☐
9 Olen henkisesti rikas.	☐	☐	☐	☐	☐

10 Millaisia tulevaisuudensuunnitelmia Sinulla on?

Tässä on kaikki mitä halusin tietää tällä kertaa. Suuret kiitokset Sinulle ahkeruudestasi. Jotta se palkittaisiin, muistathan palauttaa vastauksesi ajoissa!